

market monitor

Focus op de chemische sector
prestaties en vooruitzichten

Disclaimer

Dit rapport wordt louter ter informatie verstrekt en is niet bedoeld als enige aanbeveling of advies aan de lezer(s) met betrekking tot een specifieke transactie, investering of strategie. Lezers zijn zelf verantwoordelijk voor het nemen van commerciële en andere beslissingen omtrent de verstrekte informatie. Hoewel Atradius al het noodzakelijke heeft gedaan om te verzekeren dat de informatie in dit rapport verkregen is van betrouwbare bronnen, kan Atradius niet verantwoordelijk gesteld worden voor fouten of omissies, of voor de resultaten verkregen door gebruik van deze informatie. Alle informatie in dit rapport wordt gegeven 'zoals ze is', zonder garantie op volledigheid, accuraatheid, tijdsgebondenheid, of op de resultaten verkregen door gebruik van het rapport, en zonder garantie van enige soort, uitdrukkelijk of geïmpliceerd. In geen geval zal Atradius, haar gerelateerde partners of corporaties, of de partners, agenten of werknemers hiervan verantwoordelijk gesteld kunnen worden voor enige genomen beslissing of actie die zij zouden nemen op basis van de in dit rapport verstrekte informatie om het even welke schade het betreft, zelfs wanneer vooraf geïnformeerd over de mogelijke negatieve gevolgen.

In deze uitgave...

Inleiding	Fusiegekte	4
Volledige rapporten		
China	Tragere, maar nog altijd solide groei.....	5
Italië	Concurrentie in segmenten met een lage toegevoegde waarde blijft groot.....	7
Verenigde Staten	Impact van nieuwe economische beleidslijnen in de VS valt nog te bezien.....	9
Marktprestaties in een oogopslag		
Brazilië	Bescheiden herstel na sterke achteruitgang.....	11
Polen	Solide groei verwacht in 2017	12
Marktprestaties in een flits		
	Indonesië, Saoedi-Arabië, Spanje, Tsjechië, Verenigd Koninkrijk.....	13
Overzichtstabel	Overzicht van de prestaties per sector en per land.....	16
Sectorprestaties	Veranderingen sinds juni 2017.....	18

Op de volgende pagina's geven we aan de hand van de volgende weersymbolen de algemene economische vooruitzichten per sector weer:

Uitstekend

Goed

Redelijk

Matig

Slecht

Fusiegekte

Globaal gezien lijkt de chemische sector nog altijd een vrij veerkrachtige sector te zijn, met over het algemeen solide financiële prestaties, een goed betalingsgedrag en weinig faillissementen vergeleken met andere sectoren. De prestaties van de chemische sector in alle landen die in deze uitgave van de Market Monitor aan bod komen, liggen tussen 'Goed' en 'Redelijk'.

Chemiebedrijven in alle deelsectoren kampen echter met grote uitdagingen. Terwijl de wereldwijde vraag naar chemicaliën nog steeds groeit op jaarbasis, is de jaarlijkse verkoopstijging vertraagd van circa 5% in het begin van de jaren 2000 naar 2% in 2016. De organische groei is ook vertraagd en de verwachte omzet en winstmarges van chemiebedrijven liggen over het algemeen lager dan in het verleden. Een ander probleem zijn de oplopende kosten voor het ontwikkelen en testen van nieuwe chemicaliën.

Vooraf omwille van deze factoren gaan bedrijven op zoek naar oplossingen om hun vooruitzichten voor groei op lange termijn te verbeteren, om hun bedrijfsportefeuille te optimaliseren/herzien en om hun kosten te verlagen – met als gevolg de aanhoudende golf van fusies en overnames in de sector, vooral in de segmenten agrochemicaliën, speciale en basischemicaliën.

De toename van fusies en overnames sinds 2015 komt ook door de bereidheid van externe investeerders om hun activiteiten in de chemische sector op te drijven en het momenteel gunstige internationale financieringsklimaat met lage rentevoeten. Een andere positieve factor zijn de aanhoudend lage olie- en gasprijzen, die een stuwende kracht achter grote investeringen zijn, vooral in de Amerikaanse chemische sector. Volgens PwC waren fusies en overnames in de chemische sector goed voor USD 237 miljard in 2015 en USD 220 miljard in 2016. Deze trend zal in 2017 aanhouden. Enkele van de grootste deals op dit vlak sinds het einde van 2015 waren de fusies tussen Dow Chemical en DuPont (goed voor USD 130 miljard), Bayer en Monsanto (goed voor USD 66 miljard) en ChemChina en Syngenta (goed voor USD 43 miljard).

China

- Tragere, maar nog altijd solide groei
- Facturen worden gemiddeld na 60-90 dagen betaald
- Privébedrijven kampen met financieringsproblemen

Overzicht

Beoordeling kredietrisico	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Trend in wanbetaling over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van wanbetaling in de komende 6 maanden			✓		
Trend in insolventies over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van insolventies in de komende 6 maanden			✓		
Financieringscondities	zeer hoog	hoog	gemiddeld	laag	zeer laag
Afhankelijkheid van bankfinanciering			✓		
Algehele schuldenlast van de sector			✓		
Bereidheid van banken om krediet te verlenen aan de sector				✓	
Bedrijfsklimaat	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Winstmarges: algemene trend over de afgelopen 12 maanden			✓		
Situatie algemene vraag (verkoop)			✓		

Bron: Atradius

Na de vertraging van de groei van het Chinese bbp kent de Chinese chemiesector momenteel een periode van lagere, maar nog altijd sterke groei (na de 6,7% groei in 2016 verwacht men voor 2017 6,7% en voor 2018 6,1%). Ondanks deze vertraging liggen de groeicijfers voor het Chinese bbp en de vraag naar chemicaliën nog altijd hoger dan wereldwijd gemiddeld gezien. De prestaties van de Chinese chemiesector lijden nog altijd onder een gebrek aan geavanceerde technologie, ondanks de inspanningen van de overheid om sneller Westerse knowhow te verwerven. Veel Chinese bedrijven investeren echter nog steeds onvoldoende in onderzoek en ontwikkeling; ze vertrouwen vooral op geïmporteerde technologie. Joint ventures tussen buitenlandse bedrijven en staatsbedrijven worden actief aangemoedigd door de overheid. De voordelen voor buitenlandse bedrijven die in China investeren zijn onder andere een groeiende binnenlandse markt waarop ze hun producten kunnen verkopen, naast lage bouw- en loonkosten bij greenfield-projecten. Op lange termijn zullen de toenemende industrialisering en verstedelijking in China meer

groeimogelijkheden inhouden voor de chemische sector; de groeiende middenklasse zal om chemische producten van hogere kwaliteit vragen.

Als gevolg van het op investeringen gerichte groeimodel dat in het verleden tot buitensporige uitgaven voor nieuwe fabrieken leidde, kampten veel deelsectoren met een overaanbod. Door problemen met overcapaciteit verslechterde de winstgevendheid van bedrijven in sommige segmenten zoals PTA (gezuiverd tereftalaatzuur) en meststoffen, terwijl de olie-exploratiesector onder de lagere olieprijs leed. De sectoren olieraffinage en petrochemie boeken echter een duurzame groei, dankzij kostenverlagingen en een sterke vraag. In 2016 boekte de Chinese petrochemiesector een omzet van CNY 13,29 biljoen (EUR 1,79 biljoen) en bleef de winst stabiel rond CNY 644,4 miljard (EUR 87 miljard), met een rentabiliteit van 4,8%. Doordat de overcapaciteit in het segment fijne en speciale chemicaliën afnam, stabiliseerde de markt zich.

China: chemische sector

	2016	2017	2018f
Bbp-groei (%)	6,7	6,7	6,1
Groei van de toegevoegde waarde van de sector (%)	8,2	5,2	6,1
Aandeel van de sector in de nationale economie (%)			3,0
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 3 jaar (%)			7,4
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 5 jaar (%)			8,8
Exportgerichtheid			laag
Concurrentie			hoog

Bronnen: Macrobond, Oxford Economics, Atradius

De concurrentie in de Chinese chemiesector is groot; door de overcapaciteit gingen bedrijven hun output en prijzen verlagen om een concurrentievoordeel te krijgen. Dit gaat ten koste van kleine en middelgrote bedrijven, die de markt moeten verlaten of opgeslokt worden door grote bedrijven.

Betalingen in de Chinese chemiesector worden na gemiddeld 60-90 dagen gedaan. De Chinese chemiesector kent een gemiddeld aantal betalingsachterstanden en insolventies; voor 2017 verwacht men geen sterke toename van het aantal faillissementen, aangezien de vraag naar chemische producten relatief stabiel blijft in alle deelsectoren en alle consumentensegmenten.

Ons acceptatiebeleid voor de Chinese chemiesector is doorgaans neutraal voor alle belangrijke deelsectoren (basischemicaliën, petrochemicaliën, fijne en speciale chemicaliën). We houden rekening met de prestaties van elke deelsector, de achtergrond van de aandeelhouders van bedrijven, het zakelijke karakter van de koper (verkoper of fabrikant), de financiële prestaties en financieringsmogelijkheden. We staan voorzichtiger tegenover privé-bedrijven met een hoge schuldenlast in deze sector, aangezien banken momenteel niet snel leningen toekennen aan privé-bedrijven; dat kan tot ernstige problemen op het vlak van werkkapitaal leiden.

Chinese chemiesector

Sterke Punten

China is een van 's werelds grootste markten voor chemicaliën

Chemicaliën worden veel gebruikt in diverse sectoren; sterke binnenlandse vraag

Overheidsrichtlijnen voor economische ontwikkeling (13de Vijfjarenplan, voor 2016 – 2020)

Zwakke Punten

Nog altijd overcapaciteit

Zwakkere internationale concurrentiepositie van China door stijgende loonkosten

Er worden vooral goedkope chemische producten gemaakt

Bron: Atradius

Italië

- Concurrentie in segmenten met een lage toegevoegde waarde blijft groot
- Facturen worden na gemiddeld 60 dagen betaald
- Segment brandstoffengroothandel wordt door fiscale misdrijven geplaagd

Overzicht

Beoordeling kredietrisico	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Trend in wanbetaling over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van wanbetaling in de komende 6 maanden				✓	
Trend in insolventies over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van insolventies in de komende 6 maanden			✓		
Financieringscondities	zeer hoog	hoog	gemiddeld	laag	zeer laag
Afhankelijkheid van bankfinanciering				✓	
Algehele schuldenlast van de sector				✓	
Bereidheid van banken om krediet te verlenen aan de sector			✓		
Bedrijfsklimaat	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Winstmarges: algemene trend over de afgelopen 12 maanden			✓		
Situatie algemene vraag (verkoop)			✓		

Bron: Atradius

In januari-oktober 2016 groeide de Italiaanse productie van chemicaliën met 1,2%, maar in het vierde kwartaal van 2016 vertraagde de groei door de beperkte grondstoffenvoorraden. Dit betekent dat de productie van chemicaliën in 2016 met slechts 0,9% steeg tot een bedrag van EUR 85 miljard – een aanhoudend herstel zonder versnelling. In 2016 groeide het volume van de chemicaliënexport met 2,1%, terwijl de exportwaarden hoog bleven, ondanks de dalende prijzen. Vooral speciale chemicaliën (verven, inkt en lijmen, detergents en cosmetica) lieten een sterke groei van de exportwaarde zien (+5,2%).

De binnenlandse vraag bleef stijgen (+1,4% qua volume), maar trager dan in 2015 (+2,5%), dankzij de positieve prestaties van de autosector en zijn onderdelen en dankzij de groei van de segmenten farmaceutica en rubber/kunststoffen. Daarnaast herstelde de meubelsector zich, terwijl de negatieve trend afnam wat de vraag van de bouwsector naar chemicaliën betreft.

In 2017 zou de Italiaanse productie van chemicaliën met 1,2% moeten groeien. De groei van de binnenlandse vraag zou te vergelijken zijn met die voor 2016 (+1,3%), terwijl de export iets sneller zal toenemen (+2,5%). Verwachte verbeteringen voor de binnenlandse vraag zullen geleidelijk aan het verschil verkleinen tussen sterk exportgerichte chemiebedrijven en de (tot dusver kwetsbaardere) bedrijven die sterk afhankelijk zijn van de binnenlandse markt. Dat gezegd zijnde blijft de concurrentie in het segment van de chemicaliën met een lage toegevoegde waarde groot, aangezien de binnenlandse vraag nog altijd onder het niveau van voor de crisis ligt en er nog steeds overcapaciteit is; in het segment van de chemicaliën met een hoge toegevoegde waarde is die dan weer lager als gevolg van de hoge toetredingsdrempels. In dit segment haalden chemiebedrijven bijna het niveau van voor de crisis; tussen 2007 en 2016 groeide de toegevoegde waarde met 4,7% en sinds 2012 zelfs met 16%, vooral dankzij solide prestaties op overzeese markten.

Italië: chemiesector

	2016	2017	2018f
Bbp-groei (%)	1,0	1,3	1,0
Groei van de toegevoegde waarde van de sector (%)	1,0	3,4	1,0
Aandeel van de sector in de nationale economie (%)	1,1		
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 3 jaar (%)	2,0		
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 5 jaar (%)	1,2		
Exportgerichtheid	hoog		
Concurrentie	hoog		

Bronnen: Macrobond, Oxford Economics, Atradius

Facturen in de Italiaanse chemiesector worden gemiddeld na ongeveer 60 dagen voldaan. Het betalingsgedrag is goed en het aantal betalingsachterstanden was laag de voorbije jaren. Betalingen vinden doorgaans op tijd plaats. Het aantal betalingsachterstanden en faillissementen is laag in de Italiaanse chemie-/farmaceuticasector, men verwacht dat dit over het algemeen zo zal blijven in de tweede helft van 2017.

We verwachten echter wel een stijgend aantal wanbetalingen in het segment olie-/brandstoffengroothandel, dat met een lage winstgevendheid kampt als gevolg van de hoge belastingen (de btw bedraagt 21%-22% en andere accijnzen op brandstoffen bedragen 68% van de uiteindelijke verkoopprijs van brandstoffen) en internationale concurrentie. Het aantal fiscale misdrijven (dat wil zeggen de import van brandstoffen uit illegale markten om de btw te ontlopen) is gestegen, terwijl overheidsinstanties een onderzoek gestart zijn. Het gevolg is dat de bankrekeningen van veel groothandelaren in brandstoffen geblokkeerd werden.

Gezien de over het algemeen positieve vooruitzichten voor de sector, het lage aantal dubieuze vorderingen van banken en de meer dan gemiddelde solvabiliteit van veel bedrijven blijft ons acceptatiebeleid voor de Italiaanse chemiesector soepel. Deelsectoren en bedrijven die afhankelijk zijn van de bouwsector, bouwmaterialen en duurzame consumptiegoederen vragen echter nog steeds om bijzondere aandacht. In vergelijking met fabrikanten hebben groothandelaren in chemicaliën doorgaans een lagere solvabiliteit en hogere hefboomwerking om hun werkkapitaal te kunnen financieren. Omwille van de bovenvermelde problemen hanteren we een voorzichtiger acceptatiebeleid voor groothandelaren in brandstoffen. We kijken ook goed naar groot- en kleinhandelaren in farmaceutica, die afhankelijk zijn van overheidsuitgaven in de gezondheidszorg en die lijden onder de lange betalingstermijnen van overheidsinstanties en kleinere marges.

Italiaanse chemiesector

Sterke Punten

Hoge internationaliseringsgraad

De sector heeft een meer dan gemiddelde solvabiliteit en marges vergeleken met de Italiaanse productiesector

De sector heeft het laagste aantal dubieuze vorderingen van banken in Italië, vergeleken met andere sectoren

Zwakke Punten

Marges lijden onder hoge energie- en loonkosten

Het downstream segment olie/brandstoffen lijdt onder krappe marges en een stijgend aantal fiscale misdrijven

Toenemende concurrentie, vooral vanuit Azië

Bron: Atradius

Verenigde Staten

- Veel segmenten blijven profiteren van het kostenvoordeel van schaliegas
- Impact van nieuwe economische beleidslijnen in de VS valt nog te bezien
- Facturen worden gemiddeld tussen 30-90 dagen betaald

Overzicht

Beoordeling kredietrisico	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Trend in wanbetaling over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van wanbetaling in de komende 6 maanden			✓		
Trend in insolventies over de afgelopen 6 maanden			✓		
Ontwikkeling van insolventies in de komende 6 maanden			✓		
Financieringscondities	zeer hoog	hoog	gemiddeld	laag	zeer laag
Afhankelijkheid van bankfinanciering		✓			
Algehele schuldenlast van de sector			✓		
Bereidheid van banken om krediet te verlenen aan de sector		✓			
Bedrijfsklimaat	sterke verbetering	verbetering	stabiel	verslechtering	sterke verslechtering
Winstmarges: algemene trend over de afgelopen 12 maanden			✓		
Situatie algemene vraag (verkoop)			✓		

Bron: Atradius

In 2016 groeide de Amerikaanse productie van chemicaliën met 1,6%; voor 2017 verwacht men een groei van 3,6% en voor 2018 4,8%, aangezien veel deelsectoren nog altijd profiteren van het kostenvoordeel van schaliegas. De VS is geëvolueerd van een dure producent van belangrijke petrochemicaliën en harsen naar de op een na goedkoopste producent ter wereld.

Tegen 2030 zou de export van Amerikaanse chemicaliën op basis van schaliegas goed zijn voor USD 123 miljard. Producenten van chemicaliën willen duidelijk blijven profiteren van de aanhoudend lage aardgasprijzen in de VS, die de sterke expansie van projecten rond methaan mogelijk maken. De VS is momenteel een grote importeur van methanol, maar tegen 2018 zal het daar een netto-exporteur van zijn – een belangrijke verschuiving voor de Amerikaanse chemiesector.

Net als andere Amerikaanse sectoren wacht de chemiesector nog steeds op een verdere verduidelijking van het economische beleid onder president Trump. Terwijl een verlaging van de vennootschapsbelasting goed nieuws zou zijn voor tal van Amerikaanse bedrijven in alle Amerikaanse sectoren, zou een eventueel economisch stimuleringsbeleid om de economische prestaties een impuls te geven een positieve impact hebben op de chemiesector in 2018. Doorgaans is de groei van de Amerikaanse vraag naar chemicaliën groter dan de groei van het bbp. Het grote infrastructuurverbeteringsplan dat door de nieuwe regering werd bekendgemaakt (maar nog steeds door het Congres moet worden goedgekeurd), zou goed nieuws zijn voor Amerikaanse chemiebedrijven die polymeren, coatings, lijmen, oplosmiddelen en andere materialen produceren die in de bouwsector worden gebruikt. Een versoepeling van de energie- en milieuregels zou ook een positieve impact hebben op de prestaties van de chemiesector.

Verenigde Staten: chemiesector

	2016	2017	2018f
Bbp-groei (%)	1,6	2,2	2,7
Groei van de toegevoegde waarde van de sector (%)	-0,1	1,1	4,3

Aandeel van de sector in de nationale economie (%)	1,3
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 3 jaar (%)	0,7
Gemiddelde groei van de sector over de afgelopen 5 jaar (%)	0,2
Exportgerichtheid	hoog
Concurrentie	hoog

Bronnen: Macrobond, Oxford Economics, Atradius

De economische koers van president Trump houdt echter ook enkele mogelijk negatieve risico's in. Door importheffingen zouden Amerikaanse chemiebedrijven misschien meer moeten betalen voor grondstoffen, met nadelige gevolgen voor de toeleveringsketen. Een protectionistisch handelsbeleid – gevolgd door vergeldingsmaatregelen van handelspartners – zou de Amerikaanse chemiesector zwaar treffen, gelet op zijn aanzienlijk handelsoverschot. Mexico alleen al vertegenwoordigt meer dan de helft van het Amerikaanse handelsoverschot aan chemicaliën.

De winstmarges van Amerikaanse chemiebedrijven zijn doorgaans stabiel en het aantal betalingsachterstanden in deze sector is laag. Betalingen in de chemiesector vinden plaats na gemiddeld 30 tot 90 dagen. Het aantal faillissementen is laag vergeleken met andere sectoren en dat blijft naar verwachting zo in 2017, onder een aantrekkende vraag naar chemicaliën.

Ons acceptatiebeleid voor de chemiesector blijft over het algemeen positief tot neutraal. Aangezien de sector sterk versnipperd is en afhankelijk is van de bredere economie en inputkosten, nemen we trends in afzonderlijke deelsectoren en eindmarkten onder de loep. We blijven vooral rekening houden met de financiële slagkracht van kopers, nu het volatiele prijsklimaat blijkbaar de bodem heeft bereikt; in het eerste kwartaal van 2017 was er enige prijsvolatiliteit in verband met het aantreden van de nieuwe Amerikaanse regering.

Ons acceptatiebeleid blijft voorzichtig voor de deelsector energie en brandstoffen/olie, vooral voor kleine en regionale spelers in dit segment. We volgen de liquiditeits- en bedrijfsvooruitzichten voor overheids- en privékopers in deze deelsector op de voet. We letten ook op Amerikaanse chemiebedrijven die zaken doen in landen waar de lokale munt sterk gedevalueerd is ten opzichte van de USD.

Amerikaanse chemiesector

Sterk internationaal concurrentievoordeel door lage energieprijzen in de VS

Stabiele winstmarges en laag aantal betalingsachterstanden

Sterke dollar hindert de exportprestaties

Sector is kwetsbaar voor wereldwijd protectionisme

Bron: Atradius

Marktprestaties in een oogopslag

Brazilië

- **Herstel houdt aan na sterke achteruitgang**
- **Veel bedrijven torsen nog altijd een hoge schuldenlast**
- **Betalingen kunnen tot gemiddeld 120 dagen duren**

Gelijklopend met het herstel van de Braziliaanse economie (het bbp zou met 0,5% moeten groeien in 2017 en met 2,0% in 2018, na met 3,6% te zijn gekrompen in 2016) verwacht men dat de chemische sector met zo'n 1,5% zal groeien in 2017 en 2018. Na een sterke achteruitgang profiteert de Braziliaanse agrochemische sector momenteel van een heropleving van de grondstoffenprijzen en een goede oogst. Omdat de rentevoeten vanaf eind 2016 weer zijn gaan dalen, kunnen zowel chemische als farmaceutische bedrijven hun resultaten en marges weer verbeteren.

De concurrentie in de chemische en in de farmaceutische sector is groot en er is een concentratieproces aan de gang – vooral bij middelgrote en grote spelers. In het agrochemische segment zijn verticale integratieprocessen bezig, terwijl internationale grondstoffenproducenten hun intrede doen op de markt door mengbedrijven voor meststoffen over te nemen om hun distributiekanaalen veilig te stellen.

Afgezien van enkele grote spelers hebben de meeste Braziliaanse chemische en farmaceutische bedrijven een grote schuldenlast, wat ook het gevolg is van eerdere expansieactiviteiten vóór het uitbreken van de recessie eind 2014. Banken steunden de sector selectief; zo hielpen ze in het bijzonder die spelers te stabiliseren die, ondanks hun fragiele financiële structuur, nog altijd cashflowcapaciteit hebben.

Betalingen kunnen tot 120 dagen duren in de chemische sector en gemiddeld 90 dagen in de farmaceutische sector. Het betalingsgedrag in het agrochemische segment is sterk afhankelijk van de positie van een bedrijf in de waardeketen en externe factoren zoals de oogstcyclus, de ontwikkeling van de grondstoffenprijzen en de volatiliteit van de wisselkoersen. Het betalingsgedrag in de farmaceutische sector wordt beïnvloed door de bestedingscapaciteit van consumenten en het bestedingsgedrag van de openbare sector.

De voorbije twee jaar was het betalingsgedrag vrij slecht en steeg het aantal insolventies in de agrochemische sector. Sinds 2014 kampte dit segment immers met een scherpe daling van de grondstoffenprijzen en in 2015-2016 met een zware droogte, in combinatie met sterke wisselkoersschommelingen die de grondstoffenkosten deden stijgen.

Sinds begin 2017 is de toestand echter verbeterd. Het aantal wanbetalingen en faillissementen is gedaald doordat de agrochemische sector profiteert van het verdere economische herstel, in combinatie met een sterkere munt en de herstelde grondstoffenprijzen.

In het farmaceuticasegment kampten bedrijven die de openbare sector en kleinhandel beleveren in 2016 met betalingsachterstanden. Het huidige economische herstel, in combinatie met een geleidelijke daling van de werkloosheid, zou een verdere stijging van het aantal faillissementen moeten helpen voorkomen, vooral in de deelsector van de detailhandel in farmaceutica.

Ondanks de verdere heropleving van de chemische en farmaceutische sector blijft ons acceptatiebeleid voorlopig neutraal of zelfs restrictief. Farmaceutica lijden nog steeds onder het hoge werkloosheidspercentage en de besparingen in de gezondheidszorg, zowel op federaal als op provinciaal vlak. Agrochemicaliën blijven vatbaar voor plotselinge veranderingen in belangrijke exogene factoren zoals het klimaat, de marktprijzen en wisselkoersschommelingen. Hoewel de schulden worden afgebouwd, torsen veel bedrijven nog altijd een hoge schuldenlast, terwijl de rentevoeten boven de 10% blijven, ondanks recente dalingen. Een van de belangrijkste criteria bij onze acceptatiebeoordeling is de steun die banken aan bedrijven geven.

Voor de Braziliaanse deelsector petrochemie hanteren we een restrictief acceptatiebeleid; de huidige olieprijsen liggen immers ver onder de break-even voor pre-salt olie-ontginning, die pas rendabel is bij een olieprijs van meer dan 70 USD per vat.

Polen

- Solide groei verwacht in 2017
- Weinig faillissementen
- Enkele problemen in de deelsector petrochemie

Volgens het Poolse Centraal Bureau voor de Statistiek groeide de productie van chemicaliën met 2,2% in 2016. Gelet op de verwachte groei van het Poolse bbp met 3,6% in 2017 en het aanhoudende economische herstel in de eurozone, wordt dit jaar een verdere groei van de chemische productie verwacht. In de eerste helft van 2017 steeg de productie van chemicaliën met 6,7% (uitgedrukt in constante prijzen), vergeleken met het voorgaande jaar. Het gunstige economische klimaat en de nog altijd lage olieprijs hebben een positieve impact op de winstmarges van chemiebedrijven. In 2017 stegen de energieprijzen echter, wat een negatieve impact had. Over het algemeen zullen de winstmarges van bedrijven in 2017 stabiel blijven.

Bedrijven in de Poolse chemiesector hebben een gemiddelde hefboomwerking. Veel bedrijven gebruiken investeringskredieten om bepaalde investeringsprojecten rond innovatie te financieren. Poolse banken zijn doorgaans bereid om leningen te verstrekken aan de chemiesector. De Poolse referentierentevoet is al twee jaar lang laag (1,5%); de lagere rentevoeten voor leningen hebben chemiebedrijven ertoe aangezet om hun investeringsactiviteiten te financieren met bankleningen. Aangezien men voor 2017 geen sterke stijging van de rentevoeten verwacht, is de kans klein dat financieringskosten nadelige gevolgen zullen hebben voor de financiële toestand of de bedrijfsresultaten van bedrijven.

Facturen in de Poolse chemiesector worden na gemiddeld 30-60 dagen voldaan, maar dat kan oplopen tot 180-240 dagen voor seizoensproducten (bijvoorbeeld meststoffen). De voorbije twee jaar was het betalingsgedrag goed en het aantal wanbetalingen en faillissementen laag. Gezien de solide prestaties van de chemische sector in 2017, verwacht men geen toename van het aantal faillissementen.

Vanwege de solide prestaties in 2016 en de verwachte prestaties in 2017 blijft ons acceptatiebeleid voor de chemische sector over het algemeen open. We staan echter voorzichtiger tegenover kleine groothandelaren en kleine ketens van tankstations in de deelsector petrochemie, omwille van de vroegere grijze brandstoffenhandel, die tot meer controles op de accijnzen en btw heeft geleid.

Bij het accepteren van chemiebedrijven kijken we vooral naar de impact van veranderingen in de grondstoffenprijzen op de omzet en rentabiliteit van bedrijven, aangezien de grondstoffenkosten een groot deel van de totale kosten van producenten van chemicaliën vertegenwoordigen. Dit betekent dat veranderingen op bepaalde grondstoffenmarkten (beschikbaarheid en prijs) grote gevolgen hebben voor de activiteiten en financiële prestaties van bedrijven.

Marktprestaties in een flits

Indonesië

- De toegevoegde waarde van de Indonesische chemiesector is met 6,5% gestegen. Voor 2017 wordt een groei van ongeveer 7,5% verwacht, dankzij de vraag vanuit de bouw- en autosector en een groeiende bevolking met een stijgend inkomen. Inefficiëntie en bureaucratie blijven echter struikelblokken.
- De sector bestaat vooral uit een groot aantal kleine spelers, met slechts een paar grote bedrijven. Indonesische chemiebedrijven beleveren hoofdzakelijk de binnenlandse markt. De overheid nam onlangs maatregelen om de gasprijzen te verlagen voor de segmenten meststoffen en petrochemie. Dat zou een positieve impact moeten hebben op de winstmarges.
- Betalingen in de Indonesische chemiesector vinden na gemiddeld 60 dagen plaats. In 2016 steeg het aantal wanbetalingen in de deelsector kunststoffen, maar voor 2017 wordt geen verdere stijging verwacht. Het aantal insolventies bleef stabiel en er wordt geen grote stijging van het aantal faillissementen verwacht, dankzij de aanhoudende groei van de vraag en de beperkte concurrentie op de markt.
- Ons acceptatiebeleid voor de chemische sector is over het algemeen positief voor alle grote segmenten, vooral petrochemie en synthetisch rubber, terwijl we voor de deelsector kunststoffen een voorzichtigere aanpak hanteren vanwege enkele kredietverzekeringclaims in het verleden.

Saoedi-Arabië

- De Saoedi-Arabische chemiesector vertrouwt op de enorme hoeveelheden koolwaterstoffen van het land, waaronder gas en vloeistoffen verbonden met de productie van ruwe olie en methaan. Naast de aanzienlijke reserves aan goedkoop te ontginnen grondstoffen profiteert de sector ook van een ondersteunend economisch overheidsbeleid. Tegen 2020 zou Saoedi-Arabië de op een na grootste ethyleenproducent ter wereld kunnen worden (na de VS).
- De sector blijft echter kampen met de vertraging van de economische prestaties van het land, als gevolg van de lagere olieprijs. Dit leidde tot minder investeringen en meer overheidsuitgaven. Verwacht wordt dat de vraag en winstmarges van bedrijven in 2017 verder dalen.
- De langetermijnvooruitzichten voor de chemiesector blijven echter gunstig, aangezien men op een groeiende export vertrouwt, ondanks het toenemende gebruik van schaliegas als grondstof voor de Amerikaanse petrochemische productie.
- De betalingstermijnen in deze sector liggen doorgaans tussen de 60 en 120 dagen. Tot 2015 was het betalingsgedrag in de chemiesector goed. Als gevolg van de huidige economische moeilijkheden in Saoedi-Arabië is het aantal wanbetalingen en faillissementen echter gestegen en verwacht wordt dat ze de komende maanden verder zullen stijgen. Veel bedrijven kampen met een krappe liquiditeit en krimpende marges.
- Daarom handhaven we voorlopig een voorzichtig acceptatiebeleid voor de chemiesector, in het bijzonder als het gaat om grote kopers die sterk afhankelijk zijn van bankleningen.

Spanje

- In 2016 steeg de productie van chemicaliën in Spanje met 3%, terwijl de omzet met slechts 1,7% groeide (tot EUR 59 miljard), vooral door de lagere internationale verkoopprijzen. Verwacht wordt dat de productie in 2017 en 2018 met 2,5% zal groeien. De voorbije 12 maanden bleven de winstmarges stabiel, vooral dankzij de lagere volatiliteit van de olieprijsen. Dit zou ook het geval moeten zijn in de tweede helft van 2017 en in 2018.
- De afgelopen jaren zagen chemiebedrijven over het algemeen hun toegang tot bankleningen verbeteren, zowel voor financieringen op korte termijn (beheer van het werkkapitaal) als voor faciliteiten op lange termijn (dat wil zeggen financiering van kapitaaluitgaven). De hefboomwerking van bedrijven in deze sector is doorgaans laag.
- Facturen in de Spaanse chemiesector worden na gemiddeld 60 dagen voldaan. De laatste jaren was het aantal betalingsachterstanden en faillissementen zeer laag; verwacht wordt dat dit zo blijft in de eerste helft van 2017 en in 2018, dankzij de vrij stabiele grondstoffenprijzen en de positieve vooruitzichten voor de Spaanse economie, die met 2,8% zou moeten groeien in 2017 en met 2,2% in 2018.
- Ons acceptatiebeleid voor alle belangrijke chemische sectoren blijft voorlopig soepel. We gaan voortdurend na hoe het genereren van cashflow bij bedrijven wordt beïnvloed door de ontwikkeling van de grondstoffenprijzen en hoe ze prijswijzigingen kunnen doorrekenen aan de eindklant. We besteden bijzondere aandacht aan bedrijven met een hoge schuldenlast; we beoordelen de ontwikkeling van hun schuldenlast en de redenen van elke sterke stijging van de schulden.

Tsjechië

- De vraag in de Tsjechische chemiesector is toegenomen, maar de nominale inkomsten en marges zijn afgenomen als gevolg van de daling van de prijzen van producenten. De momenteel solide economische prestaties (in 2017 groeit het Tsjechische bbp naar verwachting met 3%) resulteerden in een stijgende vraag naar petrochemische producten, terwijl de deelsectoren rubber en kunststoffen profiteren van een sterke vraag vanuit de autosector. De prestaties van segmenten die chemicaliën voor de landbouwindustrie en farmaceutica produceren, zijn stabiel.
- De financieringsvereisten en hefboomwerking in deze sector zijn allebei hoog. Producenten van chemicaliën zien zich genoodzaakt om dure vaste activa aan te houden, die vaak met bankleningen worden gefinancierd. De momenteel lage rentevoeten bieden dan ook enig soelaas voor die bedrijven. Door hun hoge schuldenlast hebben sommige bedrijven minder investeringsmogelijkheden.
- De betalingstermijnen in de chemische sector schommelen tussen 30 en 60 dagen. In sommige groothandelssegmenten zijn de betalingstermijnen korter, vanaf 14 dagen.
- Het betalingsgedrag is over het algemeen stabiel; de komende maanden wordt geen stijging van het aantal wanbetalingen verwacht. Het aantal faillissementen bij chemische bedrijven is vrij laag, vergeleken met andere sectoren. De komende zes maanden worden geen grote veranderingen verwacht.
- We hanteren een open acceptatiebeleid voor kunststoffen en fijne en speciale chemicaliën, vanwege de gunstige vraag. We staan echter voorzichtiger tegenover het segment petrochemie, dat profiteert van een goede vraag vanuit de transportsector, maar ook kampt met zware concurrentie, lagere inkomsten en druk op de nettomarges (vooral in het segment olie-/brandstoffendistributie).

Verenigd Koninkrijk

- Ieder jaar draagt de Britse chemiesector ongeveer GBP 15 miljard bij tot de Britse economie. De jaarlijkse export van chemicaliën is goed voor bijna GBP 50 miljard. De meeste bedrijven in deze sector zijn volwassen en hebben een stabiel klantenbestand. De hoge toetredingsdrempels – er is veel kapitaal nodig – beschermen de sector.
- De dalende internationale vraag en binnenlandse economische onzekerheid over het resultaat van de Brexit-onderhandelingen kunnen echter een nadelige invloed hebben op de winstmarges van Britse chemiebedrijven. Tegelijk blijven de hoge energiekosten (bijvoorbeeld voor elektriciteit) in het Verenigd Koninkrijk een probleem voor de sector, terwijl de concurrentie door goedkope producenten uit Azië toeneemt.
- Momenteel blijven Britse exporteurs van chemicaliën profiteren van het zwakkere Britse pond tegenover de euro en de USD.
- Een groot aantal chemiebedrijven wordt gefinancierd op basis van activa. In de meeste gevallen volstaat de winst om de rente te dekken. De banken staan voldoende leningen toe en herfinanciering lijkt geen probleem te vormen.
- Betalingen in de Britse chemiesector vinden plaats na gemiddeld 60 à 90 dagen. De afgelopen jaren was het betalingsgedrag zeer goed, ook is het aantal betalingsachterstanden laag. Het aantal wanbetalingen en faillissementen was laag in 2016; verwacht wordt dat deze trend in 2017 aanhoudt, doordat de mogelijke gevolgen van de Brexit voor de binnenlandse economie en de export van chemicaliën zich nog niet hebben gematerialiseerd.
- Voorlopig blijft ons acceptatiebeleid voor de chemiesector over het algemeen positief voor alle grote deelsectoren (basischemicaliën, petrochemicaliën, fijne en speciale chemicaliën).

Vooruitzichten prestaties sectoren per land

Juli 2017

	Landbouw	Automotive/ Transport	Chemie / Farmacie	Bouw / Bouw- materialen	Duurzame consumptiegoederen	Electronica / ICT	Financiële diensten
België							
Denemarken							
Duitsland							
Frankrijk							
Hongarije							
Ierland							
Italië							
Nederland							
Oostenrijk							
Polen							
Portugal							
Rusland							
Slowakije							
Spanje							
Tsjechië							
Turkije							
VK							
Zweden							
Zwitserland							
Brazilië							
Canada							
Mexico							
VS							
Australië							
China							
Hong Kong	N/A						
India							
Indonesië							
Japan							
Nieuw-Zeeland							
Singapore							
Taiwan	N/A						
Thailand							
VAE							

INHOUDSOPGAVE

UITGEREIDE RAPPORTEN

MARKTPRESTATIES IN EEN
OOGOPSLAG

MARKTPRESTATIES
IN EEN FLITS

MARKTPRESTATIES
IN EEN FLITS

OVERZICHTSTABEL

SECTORPRESTATIES

Voeding	Machines	Metaal	Papier	Diensten	Staal	Textiel

Uitmekend

Goed

Redelijk

Matig

Slecht

Sectorprestaties

Veranderingen sinds juni 2017

Azië/Oceanië

China

Landbouw

Verhoogd van redelijk naar goed

De voedselveiligheid is verbeterd na enkele voedingsschandalen in het verleden. Ook is het aantal kredietverzekeringsclaims in deze sector gedaald.

Hebt u deze Market Monitor met interesse gelezen? Kijkt u dan ook eens op onze website www.atradius.nl. U vindt hier nog meer Atradiuspublicaties die zich richten op de mondiale economie, waaronder diepgaande landenrapporten, advies over creditmanagement en artikelen over actuele busnessttopics.

Actief op Twitter? Volg [@atradiusNL](https://twitter.com/atradiusNL) of zoek op [#marketmonitor](https://twitter.com/hashtag/marketmonitor) om up to date te blijven met de nieuwste versie.

Volg Atradius op Social Media

[@atradiusNL](https://twitter.com/atradiusNL)

[Atradius-Nederland](https://www.linkedin.com/company/atradius-nederland)

[atradiusNL](https://www.youtube.com/atradiusNL)

Atradius N.V.
David Ricardostraat 1 · 1066 JS Amsterdam
Postbus 8982 · 1006 JD Amsterdam
Nederland
Tel.: 020 553 9111

info@atradius.nl
www.atradius.nl